

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ
ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ
ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ
της προσφυγής υπ' αριθ. 35294/02
την οποία κατέθεσε ο ÖÖÈ
κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον, στις 5 Ιουλίου 2007, σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *Πρόεδρο,*

Κ.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

Ν. ΒΑΙΙĆ,

Α. ΚΟΒΛΕΡ,

Ε. ΣΤΕΙΝΕΡ,

Σ.Ε. ΤΣΕΒΕΝΣ,

Γ. ΜΑΛΙΝΒΕΡΝΙ

και τον *Γραμματέα του Τμήματος,* Σ. ΝΙΕΛΣΕΝ.

Έχον υπόψη την προρρηθείσα προσφυγή η οποία εισήχθη στις 16 Σεπτεμβρίου 2002.

Έχον υπόψη την από 2 Σεπτεμβρίου 2004 μερική απόφαση.

Έχον υπόψη τις παρατηρήσεις τις οποίες υπέβαλε η διάδικος Κυβέρνηση και τις παρατηρήσεις τις οποίες υπέβαλε ο προσφεύγων προς αντίκρουση των παρατηρήσεων της Κυβερνήσεως.

Αφού διασκέφτηκε, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση :

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ο προσφεύγων ÖÖÈ είναι Γερμανός υπήκοος, γεννήθηκε το 1974 και ήδη κρατείται στις φυλακές Torgau (Γερμανίας). Ενώπιον του Δικαστηρίου, εκπροσωπείται από τον εδρεύοντα στο Leipzig Δικηγόρο Α. Kaufmann. Η διάδικος

Κυβέρνηση εκπροσωπείται από τους εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Β. Κυριαζόπουλο, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Σ. Τρεκλή, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Αν και πληροφορήθηκε το δικαίωμά της να λάβει μέρος στην ακροαματική διαδικασία (άρθρο 36 παρ. 1 της Συμβάσεως και 44 παρ. 1 του Κανονισμού Διαδικασίας), η Γερμανική Κυβέρνηση δεν έκανε χρήση του δικαιώματος αυτού.

A. Οι ιδιαίτερες περιστάσεις της υποθέσεως

Τα πραγματικά περιστατικά, όπως αυτά εκτίθενται από τους διαδίκους, έχουν συνοπτικώς ως εξής :

Ο προσφεύγων συνελήφθη στις 7 Δεκεμβρίου 1997 από αστυνομικούς της Διώξεως Ναρκωτικών Τρικάλων για διακίνηση ναρκωτικών και παράνομη διακίνηση μεταναστών.

Στις 26 Νοεμβρίου 1999, ο προσφεύγων κατεδικάσθη από το Εφετείο Λαρίσης σε κάθειρξη είκοσι ετών και έξι μηνών για διακίνηση και πώληση ναρκωτικών και παράνομη διακίνηση μεταναστών (ΕφΛαρ 225/1999).

Από τον Δεκέμβριο του έτους 1997 έως τον Δεκέμβριο του έτους 1998, ο προσφεύγων κρατήθηκε στις φυλακές Ιωαννίνων.

Τον Δεκέμβριο του έτους 1998, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στις φυλακές Πατρών. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι τοποθετήθηκε, αρχικώς, σε ένα κελί 20 τ.μ., μαζί με άλλους δέκα κρατουμένους. Στις φυλακές αυτές κρατούνταν 750, αν και η χωρητικότητα ήταν 360 θέσεις. Στη συνέχεια, ο προσφεύγων τοποθετήθηκε μαζί με άλλους τρεις κρατουμένους σε κελί μιας θέσεως. Κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, κατάφερε να μεταφερθεί σε αυτό το κελί με τη βοήθεια της γερμανικής πρεσβείας. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι στη φυλακή δεν παρείχαν στους κρατουμένους χαρτί υγείας, ούτε σαπούνι και οδοντόκρεμα, με αποτέλεσμα να στερούνται αυτών των ειδών πρώτης ανάγκης όσοι δεν διέθεταν χρήματα.

Τέλος, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το σωφρονιστικό προσωπικό τον χαιρετούσε περιπαικτικά, λόγω της γερμανικής καταγωγής του, με την έκφραση «heil Hitler», η οποία συνοδευόταν από τον ναζιστικό χαιρετισμό.

Ο προσφεύγων, ο οποίος εκπροσωπήθηκε από δικηγόρο κατά τη διαδικασία ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, ουδέποτε προσέφυγε ενώπιον των σωφρονιστικών

ή δικαστικών αρχών για να διατυπώσει παράπονα όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεώς του.

Όπως προκύπτει από τον φάκελο της δικογραφίας, από τις 14 Μαΐου 2004, ο προσφεύγων εκτίει το υπόλοιπο της ποινής του στη Γερμανία.

B. Οικείο εσωτερικό δίκαιο και πρακτική

1. Το άρθρο 572 ΚΠΔ ορίζει τα εξής :

« 1. Ο εισαγγελέας των πλημμελειοδικών του τόπου όπου εκτίεται η ποινή ασκεί τις προβλεπόμενες στον [Σωφρονιστικό] Κώδικα αρμοδιότητές του και μεριμνά για την έκτιση της ποινής και την εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα αυτού, του Ποινικού Κώδικα και των ειδικών νόμων για την εκτέλεση ποινών.

2. Για την άσκηση των κατά την παρ. 1 αρμοδιοτήτων του ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών επισκέπτεται τη φυλακή τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα. Κατά της επισκέψεως αυτές δέχεται κρατούμενους που έχουν ζητήσει ακρόαση.»

2. Οι οικείες διατάξεις του Σωφρονιστικού Κώδικα (Ν. 2776/1999) έχουν ως εξής :

Άρθρο 6

«1. Στην περίπτωση παράνομης ενέργειας σε βάρος τους ή παράνομης εντολής οι κρατούμενοι έχουν το δικαίωμα να αναφέρονται γραπτώς και μέσα σε εύλογο χρόνο στο Συμβούλιο Φυλακής, εφόσον, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντα Κώδικα δεν τους παρέχεται άλλο ένδικο βοήθημα. Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης με την οποία απορρίπτεται το αίτημά τους ή μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της αναφοράς, αν δεν εκδόθηκε απόφαση, οι κρατούμενοι έχουν δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο Εκτέλεσης των Ποινών. Το Δικαστήριο αυτό, εφόσον δεχθεί κατ' ουσίαν την προσφυγή, αίρει τα αποτελέσματα που απορρέουν από την παράνομη ενέργεια ή εντολή. (...)»

Άρθρο 86

«(...) 2. Κάθε Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών είναι τοπικά αρμόδιο για την εκδίκαση των υποθέσεων που αφορούν κρατούμενους σε κατάσταση που βρίσκεται στην περιφέρειά του. (...)»

Όπως προκύπτει από τη νομολογία, τόσο η αναφορά στο Συμβούλιο Φυλακής όσο και η προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου Εκτελέσεως των Ποινών δύναται να

αφορούν τις συνθήκες κρατήσεως σε σωφρονιστικό κατάστημα, όπως, για παράδειγμα, ο χώρος του κελιού, ο επαρκής εξαερισμός και η επαρκής θέρμανση, καθώς και ο τρόπος επικοινωνίας του ενδιαφερομένου με τρίτους (βλ., μεταξύ άλλων, υπ' αριθ. 2075/2002 και 175/2003 βουλευμάτα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πειραιώς).

3. Οι οικείες διατάξεις της Υ.Α. 58819/2003 έχουν ως εξής :

Άρθρο 7

«(...) 2. Ο εισαγγελέας-επόπτης ή ο αναπληρωτής του, ασκεί αρμοδιότητες δικαιοδοτικού, πειθαρχικού και ελεγκτικού χαρακτήρα. Ειδικότερα, ο εισαγγελέας-επόπτης :

(...) Δέχεται σε ακρόαση κρατούμενους, συγγενείς και συνηγόρους τους, αν το ζητήσουν.

(...) Εξετάζει θέματα δικαστικής προστασίας των κρατουμένων, υποδεικνύοντας στους ενδιαφερομένους να προβούν στις ενδεδειγμένες ενέργειες και προωθεί στις αρμόδιες αρχές αιτήματα νομικής βοήθειας κρατουμένων (...)

Άρθρο 32

«(...) οι κρατούμενοι διευκολύνονται στην άσκηση των δικαιωμάτων τους με δυνατότητες και μέτρα τα οποία λαμβάνονται για να ελαχιστοποιούνται οι δυσμενείς επιπτώσεις (...) που συνεπάγεται η εκτέλεση των ποινών (...) κατά της ελευθερίας. Ειδικότερα οι κρατούμενοι μπορούν :

(...) Να λαμβάνουν από τη διεύθυνση του καταστήματος τα απαραίτητα μέσα για την ατομική υγιεινή και την καθαριότητα των ιδίων και των ειδών ένδυσης και ρουχισμού τους. (...)

4. Οι οικείες διατάξεις του Αστικού Κώδικα έχουν ως εξής :

Άρθρο 57

«Όποιος προσβάλλεται παράνομα στην προσωπικότητά του έχει δικαίωμα να απαιτήσει να αρθεί η προσβολή και να μην επαναληφθεί στο μέλλον. (...)

Αξίωση αποζημίωσης σύμφωνα με τις διατάξεις για τις αδικοπραξίες δεν αποκλείεται.»

Άρθρο 59

«Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων άρθρων το δικαστήριο με την απόφασή του, ύστερα από αίτηση αυτού που έχει προσβληθεί και αφού λάβει υπόψη

το είδος της προσβολής, μπορεί επιπλέον να καταδικάσει τον υπαίτιο να ικανοποιήσει την ηθική βλάβη αυτού που έχει προσβληθεί. Η ικανοποίηση συνιστάται σε πληρωμή χρηματικού ποσού, σε δημοσίευμα, ή σε οτιδήποτε επιβάλλεται από τις περιστάσεις.»

5. Το άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα ορίζει τα εξής :

Άρθρο 105

«Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης, που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος. Μαζί με το δημόσιο ευθύνεται εις ολόκληρον και το υπαίτιο πρόσωπο, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων για την ευθύνη των υπουργών.»

Με τη διάταξη αυτή θεσπίζεται η έννοια της ειδικής επιζήμιας πράξεως δημοσίου δικαίου, η οποία συνεπάγεται εξωσυμβατική ευθύνη του Δημοσίου. Η ευθύνη αυτή προκύπτει από παράνομες πράξεις ή παραλείψεις. Οι πράξεις αυτές, είναι δυνατόν να είναι, όχι μόνον πράξεις νομικής φύσεως, αλλά και υλικές πράξεις της διοικήσεως, συμπεριλαμβανομένων των κατ' αρχή μη εκτελεστών πράξεων (Κυριακόπουλου, *Αστικός Κώδικας - Σχόλια*, άρθρο 105 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα, αρ. 23, Φίλιου, *Δίκαιο των Συμβάσεων*, ειδικό μέρος, τόμος 6, ευθύνη από αξιόποινη πράξη 1977, παρ. 48 Β 112, Ε. Σπηλιωτόπουλου, *Διοικητικό Δίκαιο*, τρίτη έκδοση, παρ. 217, ΑΠ 535/1971, ΝοΒ ΙΘ 1414, ΑΠ 492/1967, ΝοΒ ΙΣΤ 75). Το παραδεκτό της αγωγής αποζημιώσεως υπόκειται σε μία προϋπόθεση : την παράνομη φύση της πράξεως ή της παραλείψεως.

ΑΙΤΙΑΣΗ

Επικαλούμενος το άρθρο 3 της Συμβάσεως, ο προσφεύγων διατυπώνει παράπονα όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεώς του στις φυλακές Πατρών.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

Ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι οι συνθήκες κρατήσεώς του στις φυλακές Πατρών συνιστούν «μεταχείριση απάνθρωπη και εξευτελιστική». Ο προσφεύγων παραπονείται, ειδικότερα, για τον υπερπληθυσμό των κελιών, την έλλειψη ζωτικού χώρου, τις συνθήκες υγιεινής και καθαριότητας, και για τη συμπεριφορά των υπαλλήλων του σωφρονιστικού καταστήματος. Επικαλείται δε το άρθρο 3 της

Συμβάσεως, το οποίο ορίζει τα εξής :

«Κανένας δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται σε βασανιστήρια, ούτε σε απάνθρωπες ή εξευτελιστικές ποινές ή μεταχείριση.»

Η Κυβέρνηση υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι η αιτίαση αυτή είναι απαράδεκτη λόγω μη εξαντλήσεως των εσωτερικών ενδίκων μέσων. Περαιτέρω, επισημαίνει ότι η εσωτερική έννομη τάξη προβλέπει ένα πλήρες νομικό πλαίσιο, το οποίο θα είχε προσφέρει στον προσφεύγοντα να διατυπώσει τα παράπονά του ενώπιον των διοικητικών και δικαστικών αρχών όσον αφορά την επίμαχη κατάσταση. Κατ' αρχάς, κατά την Κυβέρνηση, ο προσφεύγων είχε το δικαίωμα να απευθυνθεί εγγράφως προς τις σωφρονιστικές αρχές για να παραπονεθεί για τις συνθήκες κρατήσεώς του. Επίσης, σε περίπτωση απορρίψεως της προσφυγής αυτής, ο προσφεύγων θα μπορούσε να προσφύγει ενώπιον του αρμοδίου Συμβουλίου Πλημμελειοδικών. Στην περίπτωση κατά την οποία αυτή η δικαστική αρχή θα είχε δεχθεί την προσφυγή του, οι σωφρονιστικές αρχές θα ήταν υποχρεωμένες να επανορθώσουν μία κατάσταση δυνάμενη να προσβάλει την προσωπικότητα του προσφεύγοντος. Περαιτέρω, η Κυβέρνηση προβάλλει το επιχείρημα ότι ο προσφεύγων ουδέποτε προσέφυγε ενώπιον του εισαγγελέα ο οποίος μεριμνά για την έκτιση της ποινής στις φυλακές Πατρών. Στο σημείο αυτό, η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι, κατά το άρθρο 572 ΚΠΔ, σε συνδυασμό με την Υ.Α. 58819/2003, ο εισαγγελέας οφείλει να δέχεται τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα τους κρατούμενους, τους συγγενείς ή τους δικηγόρους τους, και να ακούει τις τυχόν αιτιάσεις όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεώς τους. Εάν ο εισαγγελέας εκτιμήσει ότι οι ισχυρισμοί τους είναι βάσιμοι, υποδεικνύει στις σωφρονιστικές αρχές τα μέτρα τα οποία απαιτούνται να ληφθούν προς επανόρθωση της καταγγελλόμενης καταστάσεως. Τέλος, η Κυβέρνηση αναφέρει ότι τα άρθρα 57 και 59 ΑΚ προστατεύουν το δικαίωμα στον σεβασμό της προσωπικότητας και προβάλλει ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε να εγείρει αγωγή αποζημιώσεως κατά του Δημοσίου, βάσει του άρθρου 105 ΕισΑΚ, ώστε να επιτύχει την επανόρθωση της δήθεν προσβολής της προσωπικότητάς του.

Ο προσφεύγων απαντά ότι τα ένδικα μέσα τα οποία επικαλείται η Κυβέρνηση, δεν ήταν αποτελεσματικά και επαρκή για να αρθούν οι επιπτώσεις της επικαλούμενης προσβολής και, επομένως, ήταν μάταιο να τα ασκήσει.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο κανόνας εξαντλήσεως των εσωτερικών

ενδίκων μέσων, που περιέχεται στο άρθρο 35 παρ. 1 της Συμβάσεως, επιβάλλει στο πρόσωπο το οποίο επιθυμεί να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου, την υποχρέωση να έχει προηγουμένως κάνει χρήση των ενδίκων μέσων τα οποία είναι συνήθως διαθέσιμα στο πλαίσιο του νομικού συστήματος του διάδικου Κράτους και επαρκή για να επιτύχει την επανόρθωση των επικαλουμένων παραβιάσεων. Αυτά τα ένδικα μέσα, πρέπει να υφίστανται σε επαρκή βαθμό βεβαιότητας, τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη, άλλως στερούνται του επιθυμητού αποτελεσματικού χαρακτήρα και της προσβασιμότητας. Το άρθρο 35 παρ. 1 επιβάλλει, επίσης, να προβάλλονται ενώπιον του αρμοδίου εθνικού οργάνου, τουλάχιστον κατ' ουσία, νομότυπα και εντός των προθεσμιών τις οποίες προβλέπει το εσωτερικό δίκαιο, οι αιτιάσεις οι οποίες θα διατυπωθούν, στη συνέχεια, ενώπιον του Δικαστηρίου, αλλά δεν επιβάλλει τη χρήση ενδίκων μέσων τα οποία δεν είναι ούτε επαρκή ούτε αποτελεσματικά (*Aksoy κατά της Τουρκίας*, απόφαση της 18^{ης} Δεκεμβρίου 1996, *Recueil des arrêts et décisions* 1996-ΩΙ, σελ. 2275-2276, παρ. 51-52, και *Issaïeva κ.λ.π. κατά της Ρωσίας*, n°s 57947/00, 57948/00 και 57949/00, παρ. 144, απόφαση της 24^{ης} Φεβρουαρίου 2005).

Στην παρούσα υπόθεση, το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι αιτιάσεις του προσφεύγοντος αφορούν, αφ' ενός, τις συνθήκες κρατήσεως στις φυλακές Πατρών και, αφ' ετέρου, τη συμπεριφορά ορισμένων σωφρονιστικών υπαλλήλων σε βάρος του.

Όσον αφορά το πρώτο σκέλος των ως άνω αιτιάσεων, το Δικαστήριο σημειώνει, κατ' αρχάς, ότι δεν δύναται να αξιολογήσει την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα της προσφυγής η οποία προβλέπεται από την υπουργική απόφαση 58819/2003, αφού αυτή εκδόθηκε μετά τις 16 Σεπτεμβρίου 2002, ημερομηνία εισαγωγής της παρούσης προσφυγής. Πάντως, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το άρθρο 6 του Ν. 2776/1999 ανεγνώριζε στον προσφεύγοντα το δικαίωμα να απευθυνθεί προς τις σωφρονιστικές αρχές, προκειμένου να διατυπώσει παράπονα, κυρίως, όσον αφορά τις συνθήκες κρατήσεώς του. Περαιτέρω, το εθνικό δίκαιο εμπεριείχε συμπληρωματικές εγγυήσεις, οι οποίες επέτρεπαν στον προσφεύγοντα να διατυπώσει τα σχετικά προς τις συνθήκες κρατήσεώς του παράπονα ενώπιον του αρμοδίου εισαγγελέα και του αρμοδίου συμβουλίου πλημμελειοδικών. Ειδικότερα, το άρθρο 572 ΚΠΔ ανεγνώριζε στον προσφεύγοντα το δικαίωμα να απευθυνθεί προς τον εισαγγελέα ο οποίος μεριμνά για την έκτιση της ποινής και την

εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και, επιπλέον, επισκέπτεται τη φυλακή τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα. Επίσης, σε περίπτωση απορρίψεως των αιτημάτων του, θα μπορούσε να προσφύγει, δυνάμει των άρθρων 6 και 86 του Ν. 2776/1999, ενώπιον του αρμοδίου πλημμελειοδικείου, προκειμένου να αμφισβητήσει τις απορριπτικές αποφάσεις. Στο σημείο αυτό, το Δικαστήριο σημειώνει ότι, κατά τη νομολογία των εθνικών δικαστηρίων, τόσο η αναφορά ενώπιον του Συμβουλίου Φυλακής όσο και η προσφυγή ενώπιον του Δικαστηρίου Εκτελέσεως των Ποινών δύνανται, και αυτές, να αφορούν τις συνθήκες κρατήσεως στο σωφρονιστικό κατάστημα (βλ., ανωτέρω, *Οικείο εσωτερικό δίκαιο και πρακτική*).

Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος των αιτιάσεων του προσφεύγοντος, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, πέραν των προρρηθισών προσφυγών, ο προσφεύγων θα μπορούσε να εγείρει αγωγή αποζημιώσεως βάσει του άρθρου 105 ΕισΑΚ, σε συνδυασμό με τα άρθρα 57 και 59 ΑΚ, με τα οποία προστατεύεται το δικαίωμα στον σεβασμό της προσωπικότητας, σε βάρος των σωφρονιστικών υπαλλήλων των φυλακών Πατρών οι οποίοι, με τις πράξεις και τις εκφράσεις τους, προσέβαλαν, κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος, την προσωπικότητά του.

Εν κατακλείδι, το Δικαστήριο εκτιμά ότι το εθνικό δίκαιο προσέφερε στον προσφεύγοντα διάφορα ένδικα μέσα, προκειμένου να παραπονεθεί για τις συνθήκες κρατήσεως στις φυλακές Πατρών. Ωστόσο, ο προσφεύγων δεν άσκησε κανένα από τα προαναφερόμενα ένδικα μέσα. Αρμόζει, στο σημείο αυτό, να υπογραμμισθεί ότι ο προσφεύγων εκπροσωπείτο από δικηγόρο καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Επιπλέον, το εθνικό δίκαιο προσέφερε στον προσφεύγοντα τη δυνατότητα να ενημερωθεί από τον αρμόδιο εισαγγελέα σχετικά με τις διαθέσιμες ενέργειες και προσφυγές.

Εν όψει των ανωτέρω, το Δικαστήριο άγεται στο συμπέρασμα ότι ο προσφεύγων δεν επωφελήθηκε των υφισταμένων ενδίκων μέσων προκειμένου να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές σχετικά με τις συνθήκες κρατήσεώς του και ότι δεν επικαλέσθηκε κανένα βάσιμο λόγο που να δικαιολογεί την παράλειψή του αυτή. Επομένως, οι εθνικές αρχές δεν είχαν τη δυνατότητα να εξετάσουν τις συνθήκες κρατήσεως του προσφεύγοντος και να επανορθώσουν την κατάσταση για την οποία ο προσφεύγων παραπονείται ενώπιον του Δικαστηρίου.

Κατά συνέπεια, πρέπει η προσφυγή να απορριφθεί όσον αφορά τα λοιπά αιτήματά της λόγω μη εξαντλήσεως των εσωτερικών ενδίκων μέσων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 παρ. 1 και 4 της Συμβάσεως.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο, ομοφώνως,

Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη κατά τα λοιπά.

- υπογραφή -

Søren NIELSEN

Γραμματέας

- υπογραφή -

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου υπηρεσιακού εγγράφου στη Γαλλική γλώσσα.

Η Μεταφράστρια του Υπουργείου Εξωτερικών

Μαρία Παν. Παπαδοπούλου